

NÉMETÚJVÁR ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Negyedévre 2 korona. — Félévre 4 korona.
Egész évre 8 kor. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetések és Nyilttér díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:
Dr. J. CSAPLOVICS ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Németújvár,
43. sz. — Laptulajdonos: Bartunek Béla, hova
az előfizetési és hirdetési díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza.

Félév.

Február hónappal lapunk, a „Németújvár és Vidéke“ a harmadik negyedbe lép és egy féléves multra tekinthet vissza.

Mult év augusztus hó harmadikán jelent meg az első szám és az öröm mellett a legnagyobb kétkedés, a reménytelenség és sajnálkozás fogadta e lappéldányt. Sokan kételkedtek a lap jövőjében; számosan csak egy-két példány megjelenését és azután a lap megszűnését jósolták és ime lapunk szép számú előfizetővel immár egy félévre tekinthet vissza.

Igen, elmúlt egy félév és a „Németújvár és Vidéke“ nem szűnt meg, létezik és halad a maga útján. A féléves mult mutatja, hogy lapunk hézagpótló volt; a féléves mult mutatja, hogy lapunk helyes irányt vett fel és ezen helyes irányban halad és megelégedésre szolgálja a közérdekeket.

Jól esik a lap szép számú előfizetőinek névsorát végigolvasnunk és

az öröm tölti be bensőnk, látva és tudva, hogy kedves olvasóközönségünk megelégedésére rászolgál lapunk. Jól esik látnunk, hogy csak nemes célzatu munkánk a nemesen és szépen gondolkodók tetszésével találkozik és csak a közérdekért, csak az igazságért, csak szépért és jóért küzdő lapunk támogatásban, pártfogásban részesül.

Az első félév utolsó számában igaz köszönetünket nyilvánítjuk pártfogóink, előfizetőink és jóbarátainkkal szemben. Együttal pedig hangzatos szavak helyett csak annyit mondunk, hogy ezután is csak leszünk, és lesz lapunk is, akik voltunk és ami eddig volt lapunk. Igaz harcosa a közérdeknek; küzdője az igazságnak és hirdetője a népnek, nemesnek. Lankadatlan harcosa a nagyság terjesztésének és járásunk érdekeinek.

Zászlónk, melyet félévvel ezelőtt tüztünk ki fennem lobog fehéren, mert soha le nem tértünk az igazság útjáról és el nem tértünk kitűzött célunktól! Ezt tudjuk, ezt érezzük és erre büszkék vagyunk.

A jövőben is kitartunk eddigi utunkon; a jövőben is melléktekintetek nélkül haladunk céljaink felé.

Ezt ígérjük az első félév végén és ugyanakor kérjük kedves olvasóközönségünket, és jóbarátainkat ne szűnjenek meg támogatni, pártfogolni bennünket. Tartsanak ki velünk és terjesszék lapunkat, hisz még igen sokan vannak járásunkban, kiknek egy, és pedig egyetlen járási lapunkra elő kellene fizetni.

Bátran nézünk a mult és jövőbe; a mult az szép volt a jövő pedig szebb lehet. De, hogy ez így legyen is — az nem csak tőlünk függ, hanem kedves olvasóközönségunktől is.

Tisztelettel kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetéseiket a mellékelt póstautalványon megújítani sziveskedjenek. Felkérjük azon olvasóinkat, kik egyáltalán nem fizettek még elő, hogy ezt megtenni sziveskedjenek, mert jövő számunkat csak előfizetőinknek küldjük meg. Tisztelettel a kiadóhivatal.

A művész szerelme.

Iria: Farkas István, jgyakornok.

— Mélyebben kérem fogni fis-et, Eveline... kissé mélyebbre!

A mester szavaira a leányka mélyen elpirult. Meg akarta mutatni, hogy jól is tud játszani s a művész szavai nyomán felsírt a hegedű, hogy éles szavával, merengő, ábrándos hangjaival belemarkoljon a jelenlevők lelkébe: Eveline vékony, áttetsző ujjai könnyedén és biztosan siktoltak végig a hurokon, s a szegényes olajlámpa misztikus fényt vetett a leányka tüde arcára.

A szobában sötét volt, csak a fáradt holdsugarak vetették sárga fényüket a padlóra. Egy pamlagon néhány vendég ült, figyelmesen hallgatva az élvezetes gyönyörű souper nyitványt. Eveline ott állt az állvány előtt és hegedűjét hangolta halkán

Ma zenevizsga volt. Evelinét vizsgáztatták. Odakinn a fehéres dér már belepte a művész parkjában a fűvet; itt-ott egy el-

készt madár repül sebesen, keresve fészket s néha egy-egy nyulacska is kidugta fejét a bokrok közül. Csendben nyugodtan állt a kis villa az erdő szélén, ahova a művész vonult vissza kinos magányába; pedig még egészen fiatal volt. Itt nem zavarta senki, egyedül a zenének élt s mióta ide visszavonult, nem látta többé senki sem.

De az emberek ide is eljöttek utána, hogy ellopjanak lelkéből legalább egy parányi részt és elsajátíthassák ujjainak művészetét. De a művész nem fogadott el senkit; hiába ígértek neki ezeket, hiába esdettek, a leányok térdreborulva, hajthatatlan maradt.

De egy szép napon váratlan vendége érkezett. Virágos kertjében dolgozott éppen, mikor a távolból zongorahangok: hozott a szél.

Eleinte oda sem figyelt. Oh, hisz hallott ő zongorahangot eleget!

De észre sem vette, hogy leteszi a gerelyét és szinte önkénytelenül halad a titkos játékos felé.

Azon vette észre magát, hogy egy kis ház előtt áll; félelemeti ablakain le volt érzve az ellenző s azok mögül hangzott a gyönyörű játék.

Forró augusztusi nap volt. Szinte izdadt a föld, a levegőben vidáman csicsergtek a fecskék. A tiszta kék égbolton egyetlen felhő sem mutatkozott, hogy enyhíthné kissé a tikkasztó meleget. A buzaföldeken lágyan ringolt az aransárga gabona, azokon botorkált keresztül Adores, míg ahhoz a kis házhoz érkezett.

Megállt az ablak előtt, neki támaszkodott egy fának és úgy halgatta a művészies játékot.

Hirtelen azonban egy kutya rohant ki az udvarból, egyenesen Adoresnek tartva s éktelen ugatással zavarta meg a helyzetét. Erre felnyílt a zsalu és egy bájos leányka kiáltott ki rajta.

— Heck, Heck — jer ide!

Adores le akarta emelni a kalapját, hogy üdvözölje a leányt amikor észrevette, hogy azt otthon hagyta. Iszonyú zavarba jött.

Eveline azonban észrevette a másik percben már mellette volt.

— Ah, mester mi hozta Önt erre?

— A játéka, Eveline... az csalt ki a kelepceből!

Egy óra mulva már ketten muzsikáltak... s így lett Eveline a mester tanítványa.

Elfogulatlan szemszög alatt.

(Folytatás.)

Az állat az ember cselekvésmódjával ellentétben szükségképpen mindig az erősebb ösztökélés szerint cselekszik. A kutya például bántalmaztatása esetén szükségképpen morog, vagy ugat. Egyetlenegy sem palástolhatja el érzelmeit, egy sem visel álarcot; hazugságra, rut két-színűségre képtelen: arckifejezése minden esetben maga a színigazság. A ragadozók lesbenállása például korántsem tettetés, amennyiben arckifejezésük nagyánis elárulja szándékukat.

A róka varjakra vadásztában rendszeren napos helyet szemel ki; ott lefekszik s halált színlel. A varjak természetesen köréje sereglenek s ha valamelyikük már közvetlen közelébe merészkedett, felugrik s hatalmába keríti. Számtalan esetben észlelhető a rókának ezen ugynevezett ravasz-sága, de magában véve az is merő ösztön-cselekvés, mivel egy sem másíthatja meg ebbeli viselkedését!

Megesis, hogy nemcsak az erőtlő duzzadó oroszlán, sas, vad bivaly . . . áldozza fel már életét is kicsinyeiért, még a hatyuk, a pici kis kolobrik is. Ez a jelenség azonban csak bizonyos időszakban tapasztalható: amidőn tudniillik a fajfenntartási ösztön erősebb az önfenntartásinál.

Soha sem tesz olyast, ami természeti hajlamával ellenkeznek; szenvedélyeit is pusztán természetes uton-módon elégti ki. Ha szabadban legel, mindig ki tudja válogatni az ártalmas

fűvek közül az ártalmatlanokat. A ló 262-féle növényt eszik meg, de 212-höz nem nyul. A szarvasmarha 276-félével táplálkozik, a kecske 387, a sertés 72 . . . A majom jajgatva menekszik az ártalmas növénytől, miertis az utazók közül sokan gyümölcs-kostolónak is használnák.

Hasonló jelenségekre akadunk az állatok megbetegedésekor. A megbetegedett kutya és macska bámulatos biztonsággal kutatja fel a hányató tarackfüvet és a hajtó tövises iglicét. A karvaly eljárásának gondos megfigyelése alapján tudtuk csak meg, hogy a vejneo, melyet az említett állat mérges kigyómaráskor szokott használni, a kigyóméreg elleni leghatósabb ellenszer.

Nagyon természetes, hogy az állatok jelzett műveletei, amennyiben minden tanulást, tapasztalatot, gyakorlatot megelőző cselekedetek, nem a szabadakaratból fakadnak.

Néha ugyan akként tűnik föl, mintha az állat is habozna, ingadoz-nék, fontolgatna, ha például kétféle ételt teszünk elébe. ez azonban csak amellet bizonyít, hogy jöllehet az ösztönt a vágyótehetség működteti, működésében mégis a képzetek irányítják. Minden habozás, ingadozás ellenére is lélektanilag szükség-szerűségi győzelemre, mert a szenvedőleges állapotban levő ösztönnel nem fér össze tevőleges választás.

Végül: semmiféle állat sem követ-het el öngyilkosságot.

Az eddig felsorolt tényekből ki-vehettük, hogy az állat kizárólag me-

rev, megmásíthatatlan ösztönéletet él; összes tevékenysége egyedül az ön- és fajfenntartásra irányul. Következésképp az állat öngyilkosságára csak azesetre következtelhetnénk észszerűen, hogyha kimutathatnánk, hogy ép oly ösztön-szerűleg oltja ki életét, amint bevitatható, hogy azt fenntartja és védelmezi. Csakhogy kicsoda vállalkozik annak a kimutatására, hogy egyazon ösztön, valamint az önfenntartásnak, úgy az önmegsemmisítésnek képezi a forrását?

Leggyakoribb a skorpionra való hivatkozás, amely, ha már semmiképp sem menekülhet meg a veszélyből, mérges fullánkját elvégre is öntestébe mélyeszti, amivel látszatos öngyilkosságra vetemedik. Hogy valóban csak látszatos az öngyilkossága, amellet legbizonyítóbb érvt azon ujabbkori fölfedezés szolgálat, hogy a skorpionnak önmérge egyáltalán nemisárthat. Következésképp az egész jelenség voltaképpen csak az állat végvonag-lásának minősíthető. amidőn a fájdalomtól feszített izmok a fullánkot az egyed görcsösen összehuzott teste ellen irányozzák.

Utalnak még a holothuriak (ten-geri állatok) gyakori öncsonkítására. Ezek tudniillik a legparányibb kelle-metlenségre is görcsösen összetö-p-ödnek és testük bizonyos részeit eltávolítják maguktól. Ez az eljárás azonban ezen állatok sajátságos testi szervezetéből kifolyólag nem egyéb, mint ösztönszerű önvédelem. A méh is élete megmentése céljából fullánk-jától, a rák pedig ollójától fosztatja meg magát; a béka nyálkát röpit

A hegedű érchurjai megcsillantak a holdfényben s aztán megszólalt, csendesén, édesen.

Aztán sirni kezdett, nevetett, kacagot, örült örjögött!

Mire képes egy élettelen tárgy, elszáradt fa, egy semmi!

Adores eleinte bámult. Bámulta ennek a leánynak a tehetségét. Felugrott, mikor a szebbnél szebb futamokat muzsikálta ez a szellem s hájába markolt, mikor temetni akart az a négy tehetetlen hur.

S a sarokban fel fel hangzott egy-egy elfojtott sóhaj . . . mint ha valaki ott zokogott volna . . .

— Mester, ugye elfogja játszani az esküvőn a Veni Sanctet . . .

— Oh, Eveline, megfagyott a szívem!

Eveline férjhez megy. Pedig titokban örülten megszerette a művész. Ez a körülmény teljesen összetörte a szívét.

Nem tudott róla semmit. Senki sem beszélt róla, senki se mondta el neki.

Oh, hogy érte, hogy lesujtotta ez a hír! Mint egy villámcsapás!

Eveline vig volt mint mindig. Piros ajkai mindig mosolyra nyíltak s mosolygásra

tudták birni a kőszivű embert is, akit nevetni még nem látott senki.

Örült a lelke, ha együtt lehetett a leánnyal szomorú volt azon a napon, mikor nem láthatta.

S egy estén meghívatást kapott. Eveline eljegyzésére.

Elment, mintha semmi sem történt volna. Mintha szívében nem kergették volna egy-mást, örült gondolatok.

Az ember fut vakan a szerenese után. S mikor már már eléri, kezét kinyitja utána, akkor tűnik el az a semmiségbe.

Az elhagyott kis faluba csodálatosképen igen sok előkelő vendég érkezett. Evelinék házába szokatlan volt a forgolódás. Ma esküszik Eveline örök hűséget! Ma játsza Adores a Veni sanctet!

Mig Eveline öltözködött, odajött a művész is. Kimentek mindketten a mezőre az egyik menyasszonyi örömrühában, a másik mélységes gyászban.

De mély sejtelenben midakettő.

— Szeretem, Eveline, örültem szerettem. Az öné volt minden pillanatom, lelkemet önbe öntöttem s nem mertem bevallani azt, hogy mennyire szeretem. S most már elkés-

tem vele.

— Oh, talán így jobb volt . . . Így talán csak az én szívem van összetörve . . .

— De Ön boldog lesz, én kívánom, hogy boldog legyen!

— Oh, mintha érezném, hogy . . .

hogy . . .
A mondatot nem fejezte be a művész; hirtelen mintha megörült volna, megragadta a leány hideg kezét, ajkaihoz szorította azokat s futásnak eredt, árkon, bokron át.
— Isten Önnel menjen a völgegyéhez. Kiáltotta vissza és eltűnt.

Eveline szinte megdermedve állt a helyén, mintha sóvá változott volna

— Adores, Adores, jöjjön vissza! kiáltotta a rohanó után, de az nem hallott, nem látott semmit többé.

Szétzagatott ruhában, felsértett kezekkel ért vissza a lakására a művész és úgy, ahogy volt, leült zongorája mellé.

Egy utolsó . . . egy utolsó szerenád az ő részére . . . egy első Requimet nekem . . . hebegték vértelen ajkai.

— Ah, már fél kettő . . . négykor a templomba kell mennem!

Egy óra múlva felkelt az asztal mellől és egy levelet irt Azt odatte a két zene-

üldözőjére, a tintahal meg tintanedvét bocsátja ki, hogy az elsötétült vízben elmenekülhessen.

Ha igaz is, hogy az ura sirját őrző eb éhenhal, az egyáltalán nem minősíthető öngyilkosságnak; mert egyrészt sehogyan sem fedezhető föl benne az önélete kioltására irányuló szándék, sem az öngyilkosság alapfeltétele, a biztos tudat, hogy a tápanyag nélkülözésének feltétlen következménye a kimulás; másrészt meg ezen tette kapcsolatos az önfenntartás követelményeivel. A kutya ugyanis annyira megszokta már az urától való függést s a hozzá való ragaszkodás oly nagy fokban szilárdult meg benne, hogy a rendkívüli körülményekben, amidőn az ösztön oktalanságra viszi az egyedtet, hű ragaszkodásának áldozatául esik. Miértis az állat kimulását a véletlennek, a kivételes viszonyok közbejöttének kell tulajdonítanunk.

Az ember lelkének tehát aki fizikai természetét fölött korlátlan uralmat gyakorol, teljesen elütőnek kell lennie az anyagtól: neki az anyagi erők fölött kell állnia, önálló lénynek lennie.

Ellenben a mindig csak a fizikai természetnek megfelelőleg működő állati lélek teljesen az anyagtól függ. És ha nemis anyag, önálló lény semmi esetre sem lehet.

Következésképp az emberi léleknek az állatiból lényegesen kell különböznie.

(Folyt. köv.)

Pater Agneil.

darabbal együtt az asztalra, aztán felülözött újra s hegedűjével elrohant.

Lágyan kongott a kis torony harangja, mikor Eveline a völgyéne karján bevonult a templomba. Utánuk a fényes, csillogó nász nép haladt, de Adorest nem lehetett látni sehol.

Maga a menyasszony támolygott a gyengeségtől és halvány volt, mintha utolsó útjára készülne.

S abban a pillanatban, mikor vértelen ajkai kibontákt az „igen”-t, a kórusban felhangzott a Veni Sancte, bezugta a templomot s áthatotta a népek szívét.

Oh, mily érzés lehetett az... szeretni valakit és áldást mondani reája, mikor megcsalta...

Eveline szeméből patakzott a köny, az előkelő népek is sirtak.

Oh, az a hang Adores hegedűjéből és sziveből eredt.

De ime, a közepén elhallgat a dal, egy zuhanás hallatszik és utána néma csend.

— Mi ez... mi ez!

Felfrohantak a kórusba. Ott feküdt a művész holtan a padlón, ajkain egyetlen vércsepp törekedett kifelé. Görcsösen szori-

Ismeretterjesztő előadás.

Holnap, hétfőn délután fél öt órakor a helybeli elemi iskolában lesz megtartva az ismeretterjesztő előadás. Ez alkalommal Szekeress Margit, tanítónő „A nemzeti viselet és házi ipar” címmel fog felolvasást tartani; Berger Arthur pedig szavalni fog. A legközelebbi előadás jövő vasárnap lesz megtartva.

HIREK.

— **A bajor király Sárvárott.** A bajor király III. Lajos főudvarmestere a napokban értesítette a sárvári királyi uradalom jóságigazgatóságát, hogy a király május hóban családjával együtt hosszabb tartózkodásra Sárvárra érkezik.

— **Közgyűlés.** A helybeli kaszinó közgyűlést tartott múlt vasárnap. Ez alkalommal a régi tisztikar egyhangulag lett megválasztva. Változás csak annyiban történt, hogy Kreutz Ede választmányi taggá, Török Károly pedig házagnaggyá lett megválasztva.

— **Kabare.** Jelezhetjük, hogy február havában városunk ifjusága kabare előadást fog rendezni. A rendezés ügyében tegnap este volt gyűlés. Erről jövő szombat számunk majd be. Hisszük, hogy ez a kabare előadás ismét tömeges látogatottság mellett nagy sikerrel fog járni.

— **A németújvári takarékpénztár** 1914. évi február hó 15-én délután 4 órakor hivatalos helyiségében tartja XLII. rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Az 1913. évi mérlegnek és zárszámadásnak előterjesztése az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésével. 2. Az 1913. évi tiszta

totta keblére a vonót, de a hegedű darabokra törve hevert mellette.

Elhallgatott örökre a dal, elnémult örökre a művész ajka.

Megszakadt a szíve.

„Érzem, Eveline, hogy megma meghalok. Itt vannak utolsó műveim, azt Önnek hagyom hangszereimmel együtt. Ha néha életében kellemetlen percei akadnak, muzsikáljra el ezeket; talán lelkének megkönnyülbést szereznek ezek. De el ne felejtsem soha, Eveline; éljen boldogan egész életén át, ezt kívánja Önnek

Adores”.

(Vége).

MEGHIVÓK

TÁNCMULATSÁGOKRA CSINOS KIVITELTEN JUTÁNYOSAN KÉSZÜLNEK

:: LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. ::

nyeremény felosztása. 3. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és tisztikar részére adandó felmentvény iránti határozat. 4. Indítványok.

— **Az uribanba estélye.** A helybeli uriban e hó 8-án, jövő vasárnap, a Korona vendéglőben zene estélyt rendez. A meghívók már szét lettek küldve. A zeneest 8 órakor kezdődik. Tánc nem lesz, cigány zene sem lesz. Csak az uri banda játszik.

— **Sorozások.** Az idej sorozási tervezetet a vármegye alispánja a honvéd és hadkiegészítő parancsnokságokkal egyértelműen megállapította és jóváhagyás céljából a honvédelmi miniszterhez felterjesztette. Eszerint a sorozások március 2-án kezdődnek és április 28-án végződnek. A felhívott megyebeli állításkötelesek száma 9874.

— **A Hitelpénztár közgyűlése.** A Németújvári Takaré- és Hitelpénztár Részvénytársaság 1914. február hó 15-én délután 2 órakor az intézet helyiségeiben XX-ik évi közgyűlést fogja megtartani. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1913. évi zárszámadás, ugy a mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal. 2. Az 1913. évi üzleti nyeresém mikénti felosztása. 3. Az alapszabályok értelmében beadott indítványok tárgyalása.

— **Táncmulatság.** Ma február 1-én, este lesz a Demartin féle vendéglőben a hadastyán egyet mulatsága. A táncmulatság este 8 órakor kezdődik.

— **Országos vásár.** E hó 3-án lesz az első országos vásár városunkban. Mint az év első vásárja, mindig látogatott szokott lenni.

— **Szerencsétlenség.** Richter János, helybeli fatelpi munkás e hó 26-án farakás közben szerencsétlenül járt, amyeniben egy farönk lábán súlyos sérülést okozott.

— **A Németújvári Járási Takarékpénztár Részvénytársaság** XIII. évi rendes közgyűlését Németújváron 1914. évi február hó 8-án délután 2 és fél órakor, saját helyiségében tartja meg, melynek tárgysorozata a következő: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A zárszámadások megvizsgálása, mérleg tárgyalása a nyeresém felosztása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása. 4. A felügyelőbizottság választása 3 érve.

— **Tangó-képeslapok** megérkeztek s Bartunek könyvkereskedésében kaphatók.

— **Kályhakarás.** Ráth Albert ismert németújvári kályhás-mester eddigi izemét tetemesen megnagyobbította és a legújabb modellek után készült kályha rukból nagy raktárt rendezett be.

— **Elfogott tolvaj** Győrből jelentik, hogy az ottani rendőrség tegnap Stipsics János 21 éves, pásztorházi születésű lakóst elfogta és kiderült róla, hogy csavargásért, lopásért már többször volt büntetve.

— **Katholikus népszövetség gyűlése.** A katolikus népszövetség múlt vasárnap Németújvárot, a Demartin-féle vendéglőben gyűlést tartott, melyet felolvasással köttet egybe. A gyűlésen szép számmal jelentek meg a szövetség tagjai és az érdeklődők. Tartalmas, szép buzdító beszédet

tartottak főtiszlelendő Pater Quardián, ki megnyitotta a gyűlést és Thomas Ferenc, esperes, ki a szövetség múlt évi munkáját, működését vizsgálta és ismertette. A két beszédből a népszövetség nemes céljai világlóttak ki egyrészt, másrészt az, hogy szép és eredményes tevékenységet fejtett ki a szövetség a múlt évben. Ezen beszédek után dr. Sik Lajos ügyvéd, a szövetség ügyésze Olaszország városairól tartott felolvasást, mely szép felolvasást vitett képek kísérték. A gyűlés délután 4 órakor kezdődött és este 7 órakor végződött.

— **Elűtötte a vonat.** E hó 27-én a reggeli vonat, mely városunkba negyed 9-kor ér, Pínkamindszenten elűtött egy lisztes zsákokat szállító kocsit, helyesebben a kocsi felét. A nagy ködben a kocsis sem nem látta, se nem hallotta a vonat közeledését és így történt, hogy mikor a nehéz szekeret lassan húzták az országuton keresztül vonuló síneken át, akkor az odaért vonat a kocsinak neki szaladt és azt eltörte. A kocsin volt zsákok mind szétszakadtak és tartalmuk kiömlött. A lovak a kocsi első felével elszaladtak. A vizsgálat meg fogja állapítani, hogy kit terhel a gondatlanság, de mi hibáztatjuk, hogy vonatunk mentén nincsenek sorompók, mint másutt. Ha sorompó lett volna és az le lett volna eresztve nem történelhetett volna meg ez a szerencsétlenség se, mely pedig sokkal súlyosabb természetűvé válhatott volna, ha a kocsis a kocsin állt volna.

— **Lakást akar kiadni, vagy bérbé venni, hirdessen lapunkban.** Egy hirdetés **80 fillér.** Hirdetése biztos sikerre vezet.

— **A katolikus népszövetség** pusztászentmihályi estélyén a következők fizettek felül: Baderle Szigfrid Németújvár 10 kor., Thomas Alajos Gyánafalva 5 korona, Thomas Ferencz. Braun Károly Szentelek. dr. Sik Lajos Németújvár 4.40—4.40; Thomas Sándor Budapest 4 korona, Schuch János Rábakeresztúr, Straszler József Szentpéterfa 3—3 korona, Weiss Ignác Gyepüfűzes 2.60 korona, Herbst Béla Németújvár, Szöllössy János Németújvár, Schiefer N. Alsóbeled, Würzburger Miksa, Osztoivits István Némellő 2.40—2.40, Schmal József, Haam Gyula Németújvár, Szvoboda Gyula Rábort, Plank Sándor, Szvetics János Burgau, Kuntár József Ujhegy, Kaltenecker Károly Lódös Ecker Károly Barátfalva 2—2 korona Illés József, Krner József, Demartin Alajos Németújvár, Ráth Albert Németújvár 1.80—1.80 koronát, Fumits Rezső Szentelek, Zoller N., Braun Ádám Szentelek, Schwarcz József Nagyfalva, Stampf Ferenc Hidegkut, Kiss Lajos Szentkatalin, Szommer Sándor, Tóth N., Kuhn János, Szelestey Sándor, Bencsits József 1.40—1.40 korona, Kuntár József Ujhegy, Simon Ferenc Ganócs, Schuch József, Stranz Flórián, N. N., N. N., N. N., N. N., 1.20 1.20 korona, Kremser Károly, Schuch Ferenc, Bader Mihály Rábakeresztúr 1 1 korona, Bauer Ignátz Ganócs, Iftsits Károly Salafa, Karcinsz Josefa Ganócs, Karansz Anzton, Szentgyörgyi Gyula, Szilvási János, Berseny N. Murgócs Emil, Sziderits János, Lakits N., Némerh Ferenc, Csány Bertalan Pinkócz, Takáts N., Freislinger Sándor, Grünwald Pál, Lutterschmiedt Ferenc Németújvár 80—80 fillér. Sziderits János, Szaroszka N., N. N. 60—60 fillér Karlovits János, Hangl Mátyás, Malisovits József, Rauch Mihály, Marosits József, Kremser István, Polonai N. Knor N. Szentelek, Weisz Ferencz, Helbrandt István Szentelek, Hangl Alajos, Artinger N. Németújvár, Marosits András, Pischof Mátyás, Königshofer Kálmán, Csadili N. Baksfalva, Gerger Ferenc Walits Rudolf, Krammer József, Luka Ferenc

Németújvár, Hafner István Németcsencs, Boisits Ferenc, N. N., Krammer Adolf, Karasz Fanny Németcsencs, Szöllössy János, Würzt Cecilia 40—40 fillér, Ruizsz Károly 20 fillér, Hanelbacher N. Baksfalva 10 fillér.

— **Eskütvőre,** eljegyzésre és hálakra meghívókat jutányos áron csinos kivitelben készít Bartunek Béla könyvnyomdája Németújvárott.

— **Kőfaragászati** és szobrászati munkák beszerzése előtt tekintse meg Kiss Károly körmendi szobrász- és kőfaragó telepét.

CSARNOK.

Meregek.

I
Leszállt az éj...
Csend borult a tájra.
Jegenyefák alatt
Szomoruan járok...
II
Egyedül bolyongok...
Járatlan utakon
Szörnyű bánatomban
Nem vigasztal senki...
III
Ki is vigasztalna
Elhagyott árvát...
Kinek nincs egyebe
Csak hű érző keble...

IV
Megyek utamon...
Meregek bus emlékeken
Lábam sápadt avart zörget
Szívem elrejtett könnyet ejt...

V
Pirkad a hajnal...
Megmozdul az élet
Gyönyörűen szép tájék
Örökre lsten véled...
Buzovec, 1912. október 24-én.

CIPRI.

Hiresek.

Irta: *Halmos Ferenc.*

A „hiresek” asztalánál egy ifjut avatnak fel. „Hiresek” a cigány soron levő korcsmahelyiség törzsvendégei. Természetes a törzsvendégek tagjai mind hétprobás cigányok. Mindegyiknek ki tagja akari lenni egy nehéz próbát kellett kiállni, vagy pedig ha már ugys kiállottak, akkor azt bizonyítani kellett.

— Mint mondtuk ifjut avatnak tagjaik sorába. (40 éves az illető, de azért a törzsvendégek között ifju) A mai napra lett halasztva a bizonyítás maga az alelnök váltalta az ifjuról magára.

— Lassanként gyülekeztek a társak. Félóra mulva az elnök megnyitja a gyűlést. Majd átadja a szót az alelnöknek ki a bizonyítást kezdi el:

— Egy esztendeje, hogy a megboldogult szolgabíró Urunknál névnapot voltunk köszönteni Tisztaközi (nem kell minden cigánynak Sárközinek lenni) bandájával hol akkor pikálás voltam s ifjoncunk kisbögös, te pedig János ugye kontrás?

— Igaz az.

— Huztuk neki hurja-szakadtaig, hajnalhasadtaig. Mikor aztán szürkületkor hazafelé tartottunk, kis bögös társammal a rövidebb utat választottuk. Elszakadtunk a bandától Éppen a keresztutnál — jaj az a kereszt ut — akadunk össze olyan cimborával, ki még a szolgabírónál is veszedelmesebb. — Egy éhes ordas! Szent Devla segíts, melyikünket falatozza fel előbb — gondoltam. Mi szegény mivészek, még a fogaink is vacogtak a rettenetes fenevad látára. Mi lesz most? Előbb a cigány mialyánkat vacogtuk el. Mitől a farkas szemei karikákat kezdtek hányni.

— Jaj haragszik — rebegte a kis bögös az imádságot...

... És a farkas egyre közeledett felénk. A kis bögös, hogy a futást lehetővé tegye (mert már arra készültünk) nagyot rántott a bögőjén, mire ez hangot adott. A farkas erre hirtelen megállott. Még soha sem hallotta a cselló érzelő hangját. Hej ugye nem azért vagyunk cigányok, hogy le ne olvassuk ha valaki mindjárt farkas is, hogy tetszik a nóta Nekünk is mentő gondolatunk támadt. Orfeusz szerepére vállalkoztunk — ugys tudjátok annak történetét — megszeliidíteni a fenevadat. A szél arcunkba csapta a havat, a hideg megfagyasztotta ujainkat, de azért igazán keservesen húztuk: inkább elhiszem, hogy nincs csillag az égen...

... És ettől még a farkas is megszeliidült. Megfordult, morgot és ott hagyott bennünket.

Ezután érkezettek ti János hozzánk nemde?

— Vakujak meg hogy igaz volt ez! mondá a kérdező.

-- Hát nem vagyunk híres mivészek mi, fenevadat szeliidítettünk. Miután elmondtam e dolgot s a bandából csak János van itt mint tanu kérdem állott e ki valamelyitek is ily próbát? Ugy-e nem!

Tehát ezek alapján kérem ifjoncunkat a tagok sorába felemelni, hogy a többi községes cigány előtt „respektussa” legyen.

A „respektus” füstös ivadékok egyhangulag megválasztották tagjaik közé a hős kis bögöst. Éltették az elnököt is kinek ez már a nyolcadik nehéz próbája volt, de, hogy milyen volt a többi próba arról nem szól a cigánykrónika.

KÖZGAZDASÁG.

GABONA-ÁRAR.

Németújvár, 1913. évi január hó 30.

Latzer Mózes Fia cég jelentése.

Az árak 100 kilogrammonként értendők

Buza	— — — —	18	— —	18 20
Rozs	— — — —	16	— —	16
Árpa	— — — —	18	— —	18
Zab	— — — —	13	— —	13 50
Tengeri (1913)	— — — —	14	— —	14

Kiss Károly

kőfaragó és szobrász

Körmend, Rákóczy-utca 23.

Készít és nagy választékban raktáron tart mindenféle **siremlékeket** szobrászati műveket a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb és legmodernebb kivitelig!

Olcsó árak! — Olcsó árak!
Pontos kiszolgálás!

MODERN **AKT**-KPEK MÁR KIVITELŰ **AKT** MEGJÖTTEK ÉS KAPHATÓK BARTUNEK BLA PAPIRKERESKEDÉSÉBEN NÉMET-ÚJVÁR. :: MŰVESZ-UJDONSÁGOK.

FRANCIA „LANYS”-CUKORKA

köhögés ellen biztos hatásu;
rekedtség ellen gyors hatásu;
hurut ellen kitünő hatásu;

(PASTILLES LANYS)

Kapható a németújvári egyedárusnál:
Lutterschmiedt Ferenc urnál.

ÚJ FAVÁGÓGÉP.

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy Németújváron tüzelő fa felap-ritása céljából egy új ben-zinerő hajtásra berendezett

FŰRÉSZ-MOTORT

állítottunk fel. Elvállalunk mindenféle tűzifa felvágását jutányos ár mellett. A nagy-érdemű közönség szíves párt-fogását kérve maradtunk kiváló tisztelettel

NARTMANN ÉS BOISICS

benzinmotorutalajdonosok

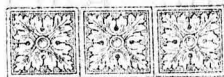
Lakás: Fischl Gyula ur házában,
Mühlwinkl.

Hirdetéseket

felvesz a

kiadóhivatal.

Hírattár Németújvár és vidéke részére:
Lutterschmiedt Ferencnél, Németújvár.

BARTUNEK BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA

Németújvár, gróf Draskovics-féle ház.

Mindennemű nyomtatványok izlésesen, gyorsan és jutányosan készülnek. Névjegyek, eljegyzési kártyák, báli és esküvői meghívók, gyászjelentések azonnal elkészítettnek. Kereskedelmi és hivatalos nyomtatványok, falragaszok, levélpapírok, levelezőlapok, borítékok, étlapok stb. pontos kivitelben és jutnyos áron.

A „Németújvár és Vidéke“ kiadóhivatala.

A lap részére előfizetések ide küldendők. Hirdetéseket a leg-előnyösebb díjszabás szerint elfogad. Állandó hirdetőknak nagy engedményt ad. Kérjen mutatványszámot!